

Debreceni Ítéltábla

Mf.I.50069/2021/6.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Nádas György ügyvéd (CÍM1) által képviselt FELPERES1 CÍM2 alatti lakos I. r. és FELPERES2 CÍM3 alatti lakos II. r. felperesnek – a Dr. Lengyel Béla kamarai jogtanácsos által képviselt (ALPERES) CÍM4 alatti székhelyű alperes ellen, munkaviszony jogellenes megszüntetéséből eredő követelés megfizetése iránt indult perében a Debreceni Törvényszék 9.M.70007/2020/23.számú ítélete ellen az alperes által 25. és 26. szám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 254 000 forint (kettőszázötvennégyezer) másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű felperesnek 190 500 forint (egyszázkilencvenezer-ötszáz) másodfokú eljárási költséget.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az Államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felhívására 1 791 174 forint (egymillió-hétszázkilencvenegyezer-egyszázhetvennégy) illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. rendű felperes 1993. szeptember 1. napjától állt munkaviszonyban az alperesnél. Legutóbb a (SZERVEZETI

EGYSÉG 2)nak vezetője volt, aki felett 2017. február 8. napjától a munkáltatói jogkört az alperes SZERVEZETI EGYSÉG 2/a IGAZGATÓJA, törvényes képviselői gyakorolta, aki egyben az alperesi Döntési és Hatásköri Lista (továbbiakban DHL) szerint megjelölt vezető is volt. Az I. rendű felperes havi bruttó munkabérét 755 300 forint összegben állapították meg, az osztályvezetői munkakörébe nem tartoztak tervezési feladatok.

[2] Az I. rendű felperes 2009. májustól többségi tulajdonosa, beltagja és üzletvezetője, majd ügyvezetője a főként vasúti mérnöki tevékenységgel, tervezéssel, műszaki tanácsadással foglalkozó CÉG1-nek. Az I. rendű felperes 2012-ben, majd 2015-ben - már területi pályalétesítményi osztályvezetőként - a tagsági jogviszonyát az alperesnek bejelentette, amelyet az arra hatáskörrel rendelkező felettese elbírált, és megállapította, hogy nem áll fenn összeférhetlenségi ok a munkaviszony és a tagsági jogviszonya között.

[3] A Területi Pályalétesítményi Osztály szakértői több esetben bíráltak el, véleményeztek olyan terveket, amelyeket a CÉG1.-ben szintén tulajdonos (kültag) (TULAJDONOS NEVE) tervező készített, és ő maga, vagy a CÉG1.-vel gazdasági kapcsolatban álló más gazdasági társaságok nyújtottak be az alpereshez. Az I. rendű felperes a vasútüzemeltetői nyilatkozat aláírására jogosult törvényes képviselői területi igazgatóhoz történő felterjesztés előtt a CÉG1. által készített tervekkel kapcsolatos dokumentumokat – szemben más tervezőkhöz kapcsolható anyagokkal – nem szignózta. Az alperes részéről (törvényes képviselői) 2017. február 15. napján vasútüzemeltetői nyilatkozatot adott ki a CÉG1. részére.

[4] A II. rendű felperes 2001. augusztus 1. napjától állt munkaviszonyban az alperesnél, legutóbb a debreceni Területi Pályalétesítményi Osztály SZERVEZETI EGYSÉG 3 vezetője volt. A II. rendű felperes szakmai felettese az I. rendű felperes volt, míg a munkáltatói jogot az alperes SZERVEZETI EGYSÉG 2/a IGAZGATÓJA, törvényes képviselői gyakorolta, aki egyben az alperesi DHL szerint megjelölt vezető is volt. A II. rendű felperes távolléti díja bruttó 600 000 forint volt.

[5] Tanú3 a debreceni Területi Pályalétesítményi Osztály HELYSÉG1i szakaszának főpályamester munkakörét betöltő alperesi munkavállaló, és egyben mélyépítő-ipari munka, pályakeresztezés-építés, sajtolás fő tevékenységi körben működő egyéni vállalkozó. Az egyéni vállalkozását három évente bejelentette az alperesnél, és 2015-ig minden esetben az alperes arra hatáskörrel rendelkező munkavállalója megállapította, hogy a munkaviszonya és az egyéni vállalkozása között nem áll fenn összeférhetlenség.

A II. rendű felperes, mint munkáltatói jogkört gyakorló 2015. július 25. napján megállapította, hogy Tanú3 egyéni vállalkozói tevékenysége nem összeférhetetlen a munkaviszonyával, annak ellenére, hogy egyéni vállalkozói tevékenysége részben megegyezik az alperes tevékenységével, valamint emellett szállítói- és vevői számlaforgalma van az alperessel.

Tanú3 vágány alatti átfúrás tevékenységet végzett az alperesnek, amelyért 2019. augusztus 16. napján 254 000 forint összegű szállítói számlát állított ki.

[6] Az CÉG3 (továbbiakban: CÉG3) képviselői 2019. szeptemberben a HELYSÉG1 állomásból kiágazó sajátcélú vasúti pálya (iparvágány) felszámolásával kapcsolatban megkeresték az alperes munkavállalóit, tanú4t, majd Tanú3t és személyes találkozót kezdeményeztek az általuk a CÉG4-től megvásárolni szándékozott területen lévő iparvágány felszámolásának, elbontásának tervezési és kivitelezési kérdései megbeszélése érdekében, azzal, hogy kérték, az egyeztetésen legyen jelen a tervezésben és kivitelezésben jártas szakember.

[7] Az CÉG3 megbízásából eljáró CÉG2 2019. szeptember 18. napján megkereste az alperes (SZERVEZETI EGYSÉG 2/A)t az érintett iparvágányok bontásával kapcsolatos kérdésekben.

[8] Az CÉG3 megkeresésének eleget téve a Tanú3 által megszervezett találkozóra 2019. szeptember 19. napján 10 órakor az CÉG3 HELYSÉG1i telephelyének tárgyalójában került sor. Ezen alperesi munkavállalói minőségében, a megbeszélés szervezőjeként, a pályaszakasz felügyeletét ellátó egység vezetőjeként és bontási, kivitelezési tevékenységben jártas szakemberként vett részt Tanú3, mellette tanú4, és az ő meghívására a II. rendű felperes. Tanú3 meghívására a tervezésben jártas szakemberként jelent meg az I. rendű felperes. Az CÉG3 részéről tanú1 és tanú4 vettek részt a megbeszélésen, amelyen sok más mellett elhangzott, hogy az érintett iparvágány könyv szerinti értéke 3 000 000 forint.

[9] A CÉG2 részére 2019. szeptember 19. napján az alperes részéről tanú4 tájékoztatást adott arról, hogy az CÉG3 képviselőivel a vágány elbontásához szükséges valamennyi lépést és lehetőséget részletesen ismertették.

[10] Az CÉG3 2019. október 30. napján tendert írt ki, amelynek részét képezte az elbontandó vasúti pályaszakasz is.

[11] Az CÉG3 képviseletében tanú2 e-mail útján 2019. november 4. napján vételi szándéknyilatkozatot tett, melyben bejelentette az alperes (SZERVEZETI EGYSÉG 2/A)nak, hogy a CÉG4 tulajdonában álló ingatlanon lévő iparvágányokat meg kívánja vásárolni.

[12] Az alperes részéről törvényes képviselő1 (előadó: tanú4) 2019. november 21. napján adott válaszában tájékoztatta az CÉG3 képviselőjét, hogy az alperes által szabott feltételek elfogadása esetén a vágányrész értékesítését támogatják, a vágány vételára 65 000 000 forint, további kérdések esetén rendelkezésre állnak.

[13] Az CÉG3 megkereste tanú4t további személyes egyeztetés érdekében, amelyre 2019. november 26. napján az CÉG3 HELYSÉG1i telephelyén került sor. Az egyeztetésen az

alperes részéről ugyanazon személyek (I. és II. rendű felperes, tanú4, Tanú3) voltak jelen, míg az CÉG3 képviselőjében tanú2 és tanú1. Az egyeztetés témája a korábban elhangzott 3 000 000 forint és a 2019. november 21. napi alperesi nyilatkozatban megjelölt 65 000 000 forint vételár volt. Az egyeztetésen az I. rendű felperes a műszaki megvalósíthatóságra irányuló kérdések megválaszolását – miután azt a majdani szerződéses partner hatáskörébe tartozónak tekintette – visszautasította, nem volt hajlandó a tervezésre vonatkozó árajánlatot adni az CÉG3 képviselőinek ezirányú kifejezett kérése ellenére sem. Az egyeztetés eredménytelenül zárult.

[14] tanú2 és tanú1 a 2019. november 26. napi egyeztetésen történeteket etikai ügyként jelentette az Cég3-nél, majd az esetről a Nemzeti Fejlesztési Ügynökségen keresztül az alperes vezetése is tudomást szerzett.

[15] (ÜZEMELTETÉSI FŐIGAZGATÓ NEVE) alperesi üzemeltetési főigazgató 2020. január 20. napján ügynevezett státuszjelentést kért törvényes képviselőltől, aki ennek elkészítésével tanú5 gazdálkodási igazgató-helyettest bízta meg.

[16] tanú5 utasításának eleget téve tanú4 2020. január 21. napján e-mail útján nyilatkozott a perbeli értékesítési eljárásról anélkül, hogy abban résztvevőként az I. rendű felperest és Tanú3t megemlítette volna.

(ÜZEMELTETÉSI FŐIGAZGATÓ NEVE) ezt követően az ügy részletes kivizsgálására utasította törvényes képviselőlt, aki tényfeltárási vizsgálatot rendelt el.

törvényes képviselő1 és tanú5 2020. január 22. napján meghallgatta I. és II. rendű felperest, tanú4t és Tanú3t, majd 2020. január 31. napján személyes egyeztetésen vettek részt az CÉG3 részéről - (CÉG 3 MUNKATÁRS NEVE 1) mellett - tanú1rel.

[17] törvényes képviselő1 2020. február 4. napján gazdaságvédelmi vizsgálat elrendelését kérte.

Az alperes SZERVEZETI EGYSÉG 4nak munkatársai 2020. február 7. napján ismét meghallgatták I. és II. rendű felperest, tanú4t és Tanú3t, továbbá adatgyűjtést folytattak a CÉG1. által készített tervekkel érintett vasútüzemeltetői jóváhagyásra, hozzájárulásra irányuló eljárásokkal kapcsolatban. Az I. rendű felperes 2020. február 10. napján írásbeli kiegészítést nyújtott be. A gazdaságvédelmi vizsgálati jelentés 2020. február 12. napján készült el.

[18] törvényes képviselő1, mint munkáltatói jogkör gyakorló 2020. február 19. napján azonnali hatályú felmondással megszüntette az I. rendű felperes munkaviszonyát a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 78. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

Az indokolás szerint az I.rendű felperes 2019. szeptember 19-én és november 26-án a (ALPERES) csoport 32/2019. Utasítás 4.1. pontjába ütköző módon, a (ALPERES) Döntési és Hatásköri Listájában megjelölt vezető tudomása, engedélye és felhatalmazása nélkül, többek együttes állítása alapján a megbeszéléseken nem a (ALPERES) képviselőjében, hanem az iparvágány értékesítést követő bontáshoz szükséges bontási terv lehetséges tervezőjeként részt vett a HELYSÉG1 Állomásból kiágazó sajátcélú vasúti pálya felszámolása érdekében az CÉG3 képviselőivel folytatott tárgyalásokon, ahol tervezőként mutatkozott be, és az alperesnél fennálló jogviszonyát elhallgatta, amelyet mások mellett az CÉG3 képviselői is megerősítettek 2021. január 31-én. Emellett az ügy részletes kivizsgálása érdekében lefolytatott gazdaságvédelmi vizsgálat során kiderült, hogy az I. rendű felperes többségi tulajdonában álló CÉG1. a felperes szakmai és munkáltatói irányítása alatt álló debreceni Területi Pályalétesítményi Osztályra adott be használatbavételi és átalakítási terveket, melyeket a saját beosztottjai hagytak jóvá, akik fölött az I. rendű felperes gyakorolja a munkáltatói jogkört.

Osztályvezetőként nagyobb fokú gondosság, körültekintés, munkatársai irányába történő példamutatás várható el az I. rendű felperestől, melynek nem felelt meg, ezáltal megszegte az Mt. 52. § (1) bekezdés c) és d) pontjában foglalt kötelezettségét, továbbá az Mt. 6. § (1) – (2) és (4) bekezdésében, valamint az Mt. 8. § (1) bekezdésében írtakat.

[19] törvényes képviselő1, mint a munkáltatói jogkör gyakorló 2020. február 19. napján az Mt. 64. § (1) bekezdés b) pontja alapján a II. rendű felperes munkaviszonyát 2020. február 20-tól számított 70 nap felmondási idővel, 2020. április 29. napi hatállyal felmondással megszüntette.

Az indokolás szerint a II. rendű felperes 2019. szeptember 19-én és november 26-án a (ALPERES) Csoport 32/2019. Utasítás 4.1. pontjába ütköző módon a (ALPERES) Döntési és Hatásköri Listájában megjelölt vezető tudomása, engedélye és felhatalmazása nélkül részt vett a HELYSÉG1 Állomásból kiágazó sajátcélú vasúti pálya felszámolása érdekében az CÉG3 képviselőivel folytatott tárgyalásokon, melyről sem a DHL alapján döntéshozatalra jogosult területi vezetőket, sem más érintett szervezetek illetékeseit nem tájékoztatta.

A (SZERVEZETI EGYSEG 5) további vizsgálata eredményeként kiderült az is, hogy a megbeszéléseken részt vett a II. rendű felperes egyik beosztottja (Tanú3), akiről azt sem tudta, hogy ott lesz, milyen minőségben lesz ott (munkavállaló vagy magánszemély/vállalkozó), illetve amikor észlelte, hogy ott van a megbeszéléseken, erre rá sem kérdezett. Az iparvágány bontási tevékenységének kivitelezésével járó feladatokat egyéni vállalkozóként megszerezni kívánó Tanú3 vállalkozási tevékenységéről munkáltatói jogkör gyakorlóként tudomással bírt. Az összeférhetlenségi nyilatkozatának elbírálásáról korábban munkáltatói jogkörben eljárva döntött, megállapítva, hogy összeférhetlenségi ok nem áll fenn.

A II. rendű felperes munkakörének bizalmi jellegével nem egyeztethető össze az, hogy tudtával egy beosztottja a munkaviszonya keretében szerzett információ alapján lehetséges kivitelezőként a saját vállalkozása számára történő üzleti haszonszerzés céljából, munkaidőben részt vesz az alperes és üzleti partnere közötti egyeztetésen. A főnökség vezetőjeként nagyobb fokú gondosság, körültekintés, munkatársai irányába történő példamutatás, ellenőrzés várható el, amelynek a II. rendű felperes nem felelt meg, ezáltal megszegte az Mt. 52. § (1) bekezdés c.) és d.) pontjába foglalt kötelezettségét, továbbá az Mt. 6. § (1) és (2) bekezdés és (4) bekezdésében, valamint az Mt. 8. § (1) bekezdésében írtakat.

[20] Az I. rendű felperes keresetében kérte kötelezni az alperest az azonnali hatályú felmondás jogellenességének jogkövetkezményeként elmaradt jövedelem címén járó kártérítésként 9 063 600 forint, és annak 2020. november 25. napjától számított törvényes késedelmi kamata, végkielégítés címén 12 havi távolléti díjnak megfelelő 9 063 600 forint és annak 2020. február 19. napjától számított törvényes késedelmi kamata, valamint a perköltsége megfizetésére.

[21] Állította, hogy az alperes elkésztetten gyakorolta az azonnali hatályú felmondás jogát, mert a munkáltatói jogkör gyakorlója 2020. január 31. napján már birtokában volt mindazon információknak, amelyek alapján döntést hozhatott.

Ezt meghaladóan előadta, hogy az azonnali hatályú felmondás indokolása nem világos, mert abból nem derül ki a tényállás és a felhívott jogszabályok közötti kapcsolat. Kifogásolta, hogy az alperes a gazdaságvédelmi vizsgálat eredményét nem ismertette. Az indokolás valótlan is, mert egyrészt a kötetlen munkarendjének megfelelően magánszemélyként és nem az alperes képviseletében vett részt az egyeztetéseken a tervezési kérdések megválaszolása érdekében. Nem kért és nem kapott árajánlatot, nem végzett tervezést, és nem próbálta semmilyen módon befolyásolni az CÉG3 képviselőit. Hivatkozott arra, hogy hasonló informális tárgyalások lefolytatása bevett gyakorlat volt az alperesnél. Másrészt állította, hogy az CÉG1.-vel fennálló jogviszonya ismert volt az alperes számára, azt a munkáltató soha nem minősítette összeférhetetlennek a munkaviszonyával. Hivatkozott arra is, hogy a terveket nem a CÉG1. nyújtotta be az alpereshez, hanem a tervezésre megbízást adó gazdasági társaságok. A tervekkel kapcsolatban nem befolyásolta és nem is befolyásolhatta az osztály dolgozóit, hiszen az alperesnél a vasútüzemeltetési hozzájárulást törvényes képviselő írt alá, amelyet követően szükség volt még az Innovációs és Technológiai Minisztérium létesítési engedélyére is.

Mindezek mellett hivatkozott a joggal való visszaélésre, valamint a jóhiszeműség és tisztesség elvének sérelmére is, mivel az egyeztetéseken részt vett más munkavállalók enyhébb szankcióban részesültek, illetve az alperes egy régóta kialakult és általa is elfogadott gyakorlatnak megfelelő eljárást kifogásolt.

A 6 havi többletvégkielégítés iránti igényt az alperes Kollektív Szerződésének (továbbiakban: KSZ) 23. § rendelkezésére alapította.

[22] A II. rendű felperes keresetében kérte kötelezni az alperest a felmondás jogellenességének jogkövetkezményeként elmaradt jövedelem címén járó kártérítésként 6 394 274 forint és annak 2020. december 30. napjától számított törvényes késedelmi kamata, végkielégítés címén 6 havi távolléti díjnak megfelelő 3 600 000 forint és annak 2020. február 19. napjától számított törvényes késedelmi kamata, valamint perköltsége megfizetésére.

[23] Előadta, hogy a felmondás indoka nem világos, mert az alperes a gazdaságvédelmi vizsgálat eredményét nem ismertette vele, emellett nem derült ki, hogy az indokolás a DHL melyik 4.1. pontjára utal. Az indokolás valótlan és okszerűtlen is, mert munkaköréből kifolyólag jogszerűen vett részt tanú4 szakelőadó kérésére az alperes képviseletében a tárgyalásokon, és az I. rendű felperes jelenléte miatt további tájékoztatási kötelezettség sem terhelte más felettes irányába. Tanú3 vállalkozói tevékenysége nem volt összeférhetetlen a munkaviszonyával, az alperessel több – adott esetben törvényes képviselő

által aláírt – vállalkozási/megbízási szerződést kötött, amelyeket az alperes sosem kifogásolt. Tanú3 főpályamesterként a munkaviszonyából eredően volt jelen a megbeszéléseken, amelyeken fel sem merült, hogy a pályaszakasszal kapcsolatban vállalkozóként szeretne bármilyen tevékenységet végezni.

Mindezek mellett hivatkozott joggal való visszaélésre is, valamint a jóhiszeműség és tisztesség elvének sérelmére, mert az egyeztetéseken részt vett más munkavállalók enyhébb szankcióban részesültek, illetve az alperes egy régóta kialakult és általa is elfogadott gyakorlatnak megfelelő eljárást kifogásolt.

A 2 havi többletvégkielégítés iránti követelését az alperesi KSZ 23. § rendelkezésére alapította.

[24] Az alperes ellenkérelmében az általa jogalapjában teljes egészében, míg összecszerúságában a KSZ szerinti többlet-végkielégítés tekintetében vitatott, ezt meghaladóan nem vitatott keresetek elutasítását, és a felperesek perköltségben marasztalását kérte.

Álláspontja szerint az azonnali hatályú felmondás és a felmondás is megfelel a jogszabályoknak, azok világos, valós (és utóbbi okszerű) indokolást tartalmaznak, nem sértik a jóhiszeműség és tisztesség elvét, valamint nem tekinthetőek joggal való visszaélést megvalósítóknak sem. A gazdaságvédelmi vizsgálat 2020. február 12. napján történt lezárását követően, annak eredményét megismerve az alperes munkáltatói jogkör gyakorlója határidőben gyakorolta az azonnali hatályú felmondás jogát. Hivatkozott a 32/2019. Utasítás rendelkezésére, mely szerint értékesítési eljárást csak a mindenkor hatályos DHL szerint megjelölt vezető engedélyével lehet indítani. Ennek ellenére a felperesek sem a területi vezetőket, sem más érintett szervezetek illetékeseit nem tájékoztatták. Az CÉG3 vételi ajánlatára alperes által 2019. november 21. napján adott választ követően a felperesek a november 26. napi egyeztetésen is előzetes felhatalmazás és utólagos tájékoztatás nélkül vettek részt. Az I. rendű felperes vonatkozásában utalt arra, hogy semmi nem indokolta a tárgyalásokon magánszemélyként való jelenlétét.

Az I. rendű felperes beosztottjaitól nem volt elvárható az objektív, befolyásmentes munkavégzés a CÉG1. által készített tervek esetében, függetlenül attól, hogy azokat ki nyújtotta be.

A II. rendű felperes tekintetében hivatkozott arra, hogy felelős vezetőként az egyeztetéseken Tanú3 jelenlétével kapcsolatos aggályoknak kellett volna felmerülnie, mivel tudott a beosztottja vállalkozási tevékenységéről. Ennek ellenére nem tett az ellen, hogy Tanú3 tudomást szerezzen egy lehetséges kivitelezési feladatról a saját vállalkozása számára.

Az alperes szerint a KSZ szerinti többlet-végkielégítés feltételei nem állnak fenn, mivel nem munkáltatói, hanem munkavállalói oldalon felmerült okból szűnt meg a felperesek jogviszonya.

[25] Az elsőfokú bíróság ítéletével a munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek elmaradt jövedelem címén járó kártérítésként 9 063 600 forint és annak 2020. november 25. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamatát, végkielégítés címén 4 531 800 forint és annak 2020. február 19. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamatát, valamint 590 333 forint perköltséget.

[26] Az elsőfokú bíróság ítéletével a munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a II. rendű felperesnek elmaradt jövedelem címén járó kártérítésként 6 394 274 forint és annak 2020. december 30. napjától járó törvényes késedelmi kamatát, végkielégítés címén 2 400 000 forint és annak 2020. február 19. napjától járó törvényes késedelmi kamatát, valamint 664 239 forint perköltséget.

[27] Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét ezt meghaladóan elutasította. Az I. rendű felperest 271 908 forint és az alperest 1 343 421 forint eljárási illeték megfizetésére kötelezte és megállapította, hogy további 71 959 forint eljárási illeték az Állam terhén marad.

[28] Az elsőfokú bíróság az Mt. 82. § (1) – (2) bekezdés, valamint (3) bekezdés a) és b) pontja szerint marasztalta a kereseti kérelemnek megfelelően az alperest, ezt meghaladóan a KSZ szerint előterjesztett többlet-végkielégítés iránti kereseteket arra tekintettel utasította el, hogy a felperesek egyikének sem az Mt. 66. § (2) bekezdés utolsó fordulataiban írt okból szűnt meg a munkaviszonya.

[29] Az ítélet indokolásában az I. rendű felperessel közölt azonnali hatályú felmondás vonatkozásában megállapította, hogy a munkáltatói jogkör gyakorló már 2020. január 31. napján teljes körűen birtokában volt az I. rendű felperes 2019. szeptember 19. napi és november 26. napi magatartásával kapcsolatos valamennyi információnak, ahogyan ezt a maga részéről 2020. február 4. napján a gazdaságvédelmi vizsgálat elrendelését kérő e-mail üzenetében is leírta. Ehhez képest az Mt. 78. § (2) bekezdésében írt 15 napos határidőn túl, azaz elkészenen élt ezen indokra hivatkozással az azonnali hatályú felmondás jogával.

Az azonnali hatályú felmondás további indoka tekintetében azonban érdemben vizsgálta a jogszerűséget. Megállapította, hogy az I. rendű felperes 2015-ben már osztályvezetői munkakörében tett bejelentést a CÉG1.-ben fennálló jogviszonyáról, amelynek eredményeként az alperes összeférhetlenségi okot nem állapított meg. A munkáltató ezen döntése alapján az I. rendű felperes okkal bízhatott abban, hogy a CÉG1.-vel kapcsolatos valamennyi tevékenységét korlátozások nélkül végezheti, ezek a tevékenységek nem eredményeznek és nem is eredményezhetnek összeférhetlenséget a munkaviszonyával. Arra nem merült fel adat a perben, hogy 2015. április és 2020. február között akár a munkáltató szabályozásában, akár az I. rendű felperes munkaviszonyában, vagy tagsági jogviszonyában olyan változás következett volna be, amely az I. rendű felperes oldalán soron kívüli bejelentési kötelezettséget eredményezett volna. Az elsőfokú bíróság szerint az I. rendű felperes tekintetében a gazdaságvédelmi vizsgálat során felmerült információ önmagában, az alperesi szabályzatban rögzített további munkáltatói eljárás hiányában nem lehetett az azonnali hatályú felmondás jogszerű indoka, mert összeférhetlenség megállapítása esetén nem a legsúlyosabb munkajogi szankció alkalmazása, hanem az összeférhetlenség megszüntetésére vonatkozó felhívás lett volna az elsődleges adekvát munkáltatói intézkedés.

[30] Az ítélet indokolása szerint a II. rendű felperessel közölt felmondás nem felelt meg az Mt. 66. § (2) bekezdésében írt követelményeknek. A II. rendű felperessel közölt felmondás indokolásában írt első magatartással kapcsolatban megállapította, hogy a két egyeztetésen való részvétellel és az arról történt tájékoztatás hiányával kapcsolatban nem állapítható meg munkavállalói mulasztás. Ennek oka az, hogy az alperesnél bevett és elfogadott gyakorlatként működő informális egyeztetések nem minősültek a 32/2019. Utasítás 4.1. pontjában szabályozott értékesítési eljárásnak, így értelemszerűen a DHL szerint megjelölt vezető engedélye sem volt szükséges az azokon való részvételhez. Tájékoztatási kötelezettséget pedig az utasítás nem ír elő. Az CÉG3 2019. november 4. napi vételi ajánlata után november 26. napján lezajlott egyeztetésnek csak és kizárólag az volt a témája: milyen okból került a 2019. szeptember 19-én közölt 3 000 000 forinthez képest 65 000 000 forint az alperes 2019. november 21. napi levelébe. Ez volt az oka annak, hogy az CÉG3 képviselői a 2019. szeptember 19. napi egyeztetésen is részt vett tanú4t keresték meg újabb informális egyeztetést szorgalmazva.

A felmondás Tanú3 egyeztetéseken való szerepével kapcsolatos indokolása körében az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy az első egyeztetést Tanú3 szervezte, aki egyben a pályaszakasz felügyeletét ellátó egység vezetője volt, emellett bontási- és kivitelezési tevékenységben jártas szakember is, jelenlétét pedig kifejezetten az CÉG3 képviselőinek kérése alapozta meg. Ezekre a körülményekre figyelemmel nem kérdezett rá az egyeztetésen a II. rendű felperes, hogy Tanú3 milyen minőségben jelent meg, de ez önmagában nem tekinthető a felmondást megalapozó oknak.

A II. rendű felperes vonatkozásában az alperes az őt terhelő kötelezettség ellenére nem bizonyította azt, hogy Tanú3 a II. rendű felperes tudtával üzleti haszonszerzés céljából volt jelen bármely egyeztetésen. Ennek jogkövetkezményeit az alperes köteles viselni a polgári perrendtartásról szóló 2016.évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp.) 265. § (1) bekezdés értelmében. Az egyeztetésen Tanú3nak a „lehetséges vállalkozóként” való jelenléte okszerűen következett Tanú3 egyéni vállalkozói mivoltából, azonban ezen elvi lehetőség fennállta az alperesi bizalomvesztést jogszerűen nem eredményezhette.

A Tanú3 összeférhetetlenségi nyilatkozatával összefüggő indoklás okszerűtlen, mivel a felmondás közlését megelőző mintegy 9 évvel, 2010 augusztusában nyújtott be egy szállítói számlát. Kiemelendő, hogy Tanú3 2019. augusztus 16. napján is állított ki szállítói számlát, majd a felperesek jogviszonyának megszüntetését követően, 2020. szeptember 11. napján tett összeférhetetlenségi nyilatkozata alapján az alperes ismét azt állapította meg, hogy Tanú3 két jogviszonya nem összeférhetetlen. Tanú3 munkaviszonyában és egyéni vállalkozói jogviszonyában időközben érdemi változás nem történt.

[31] Az alperes fellebbezésében kérte, hogy az ítéltábla a Pp. 383. § (2) bekezdés alapján változtassa meg az elsőfokú ítéletet, és az I., valamint a II. rendű felperes keresetét utasítsa el, továbbá kötelezte a felpereseket egyetemlegesen a perköltsége megfizetésére. Az alperes másodlagosan kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását az I. és II. rendű felperes részére megítélt perköltség tekintetében, kérte annak mérséklését.

Az alperes előterjesztette a másodfokú eljárásban a perköltségigényét a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pont és (5) bekezdés szerint jogtanácsosi munkadíj megfizetésére.

[32] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása az eljárási jognak való megfelelés érdekében a Pp. 369. § (1) bekezdés alapján iratellenesség miatt szükséges felülbírálat. A Pp. 369. § (3) bekezdés a) és c) pontja szerinti felülbírálati jogkörben eljárva kérte az anyagi jognak való megfelelés érdekében a megállapított tényekből a tényállást módosítani, illetve kiegészíteni, majd az így megállapított tényállásból eltérő jogi következtetést levonni.

Emellett kérte a Pp. 369. § (3) bekezdés d.) pontja szerinti jogszabálysértés megállapítása nélkül is felülmérlegelni az elsőfokú bíróság döntésének azon részét, amely anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörben került meghozatalra.

[33] Az elsőfokú bíróság megsértette az Mt. 78. § (2) bekezdését, mivel a munkáltatói jogkör gyakorló a gazdaságvédelmi jelentés megismerését követően került minden tény és információ birtokába, amely alapján az azonnali hatályú felmondás gyakorlásáról dönthetett. A tényfeltáró vizsgálatot követően elrendelt gazdaságvédelmi vizsgálat szükséges volt a munkáltatói jogkör gyakorló végleges döntéséhez, amelyről előzetesen nem volt tudható, hogy milyen eredménnyel fog járni. A tényállás feltárását igénylő ügy bonyolultságára, gazdasági vonatkozására, illetve az alperes szervezeti struktúrájára tekintettel a gazdaságvédelmi vizsgálat elindítása és az eredményének bevétele a döntéshez elengedhetetlen volt. Az alperes a felhozott indokok összességét értékelte a vizsgálatot követően, a 15 napos határidőn belül, és nem azokat külön-külön egyenként bírálta el, majd a bizalomvesztés beálltát volt kénytelen megállapítani.

Az elsőfokú bíróság nem az I. rendű felperessel közölt azonnali hatályú felmondás tartalmának megfelelően állapította meg a tényállást, hanem indokolását összeférhetetlenségre alapozta, ebből következően helytelen jogi következtetést vont le. Az azonnali hatályú felmondás mindkét indoka esetében az alperes azokat bizalomvesztésre alapította, az eljáró bíróságnak ebben a tekintetben kellett volna elbírálnia annak világos és valós voltát, nem pedig arra alapoznia ítéletét, hogy a peres eljárás során az alperes egyébként hivatkozott összeférhetlenségi és etikai normák megsértésére is. Mivel az azonnali hatályú felmondásban ezek nem szerepelnek, így ezt nem is kellett volna az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia. A bizalomvesztés indokai és körülményei bizonyításra kerültek az elsőfokú eljárásban.

[34] A II. rendű felperes esetében a felmondás világos, valós és okszerű indokon alapult. Az elsőfokú bíróság iratellenes és az alperes által tett minden nyilatkozattal ellentétes megállapítást tett, amikor az ítélet indokolása szerint az alperesnél bevett és elfogadott gyakorlatként működő informális egyeztetések nem minősültek a 32/2019. Utasítás 4.1. pontjában szabályozott értékesítési eljárásnak, így értelemszerűen a DHL szerint megjelölt vezető engedélye sem volt szükséges az azokon való részvételhez. Az alperes hivatkozott tanú5 tanú vallomásra és az alperesi törvényes képviselő nyilatkozataira.

A II. rendű felperes tudatosan, vagy legalább súlyosan gondatlanul megszegte a 32/2019. Utasítás 4.1. pontját, amellyel megkérdőjelezte a beosztásához szükséges bizalmat, valamint Tanú3 tekintetében tanúsított hanyagsága igazolta a vezetői feladat ellátására való alkalmatlanságát is. A felmondás indoka szintén a bizalomvesztés, amelynek alapja a tájékoztatási kötelezettség elmulasztása, beosztottjának szerződő partnerként való fellépése,

illetve annak tűrése, és a vezetői minőségéhez fűződő magasabb bizalmi elvárások voltak. Az elsőfokú bíróság – alperesi álláspont szerint iratellenesen – figyelmen kívül hagyta tanú2, tanú1, tanú4 előadását Tanú3nak az egyeztetéseken betöltött szerepéről, továbbá Tanú3nak a saját maga szerepére vonatkozó nyilatkozatát.

[35] Az I. és II. rendű felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítéletet – annak helyes indokaira tekintettel – helybenhagyni, és kötelezni az alperest a másodfokú perköltség megfizetésére.

[36] A II. rendű felperes az elsőfokú ítélet meghozatalától kezdődő időszakra figyelemmel a Pp. 521. § (2) bekezdés alapján a kereseti kérelmét felemelte, és kérte további 805 726 forint elmaradt jövedelem címén járó kártérítés megfizetésére kötelezni az alperest.

[37] A felperések álláspontja szerint a fellebbezés eljárási hibában szenved. Az alperes a fellebbezését a Pp. 369. § (1) bekezdésére, (3) bekezdés a), c) és d) pontjára alapította, amellyel összefüggésben hivatkozott a Debreceni Ítéltábla Mf.50.013/2020/26.számú ítéletében kifejtettekre, mely szerint az alperes által felhívott Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja azt teszi lehetővé, hogy a másodfokú bíróság jogszabálysértés megállapítása nélkül mérlegelje felül az elsőfokú bíróságnak az anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörben hozott döntését, mely döntések eljárásjogilag a Pp. 279. § (3) bekezdéséhez kapcsolódnak. Eszerint a bíróság kártérítés, vagy egyéb tartozás összegét, ha a szakértői vélemény vagy más bizonyíték alapján nem állapítható meg, a per összes körülményeinek mérlegelésével, belátása szerint határozza meg. A perben hozott elsőfokú ítélet ezen az alapon nem mérlegelhető felül. A kért felülbírálati jogkör és a jogszabálysértés megjelölése a fellebbezés egymással szorosan összekapcsolódó kellékei, amelyek a másodfokú eljárás, a másodfokú bíróság döntésének kereteit határozzák meg, ezeknek a kritériumoknak a fellebbezés nem felel meg.

[38] A fellebbezési ellenkérelem szerint az Mt. 78. §-ban rögzített 15 napos határidő nem differenciál a munkáltató méretére nézve. Az alperesnél elrendelt gazdaságvédelmi vizsgálat csupán a már feltárt tények jogi minősítésére irányult, ebből kifolyólag szükségtelen volt. Az alperes a fellebbezésében iratellenesen hivatkozik arra, hogy az azonnali hatályú felmondás indoka bizalomvesztés lett volna. Az azonnali hatályú felmondás indokolásában semmiféle összefüggés nem állapítható meg az egyes tényállási elemek és a jogszabályban meghatározott konjunktív feltételek megléte között.

Hivatkozott a BH.2021. évi 287. szám alatt közzétett precedensképes döntésre, amely szerint az azonnali hatályú felmondás indokának valóságát és okszerűségét a nyilatkozattevő köteles bizonyítani. Ennek az alperes nem tett eleget.

[39] A II. rendű felperes vonatkozásában hivatkozott arra, hogy a fellebbezés alapvetően az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét támadja, azonban az alperes fellebbezésében iratellenes megállapításokat tesz. Vitatta az alperesi fellebbezést a tekintetben

is, hogy a II. rendű felperes esetében a felmondás indokaként szintén a bizalomvesztést állítja, azonban ez a felmondásból nem következik. A felmondás indokainak utólagos bővítésére törvényi lehetőség nincs.

[40] A felperesek fellebbezési ellenkérelmére vonatkozó észrevételében az alperes megerősítette, hogy az I. rendű felperessel szemben felhozott indokokat összességében értékelte az alperes a gazdaságvédelmi vizsgálatot követő 15 napos szubjektív határidőn belül, azokat nem külön-külön egyenként bírálta el. Az azonnali hatályú felmondás utalt az Mt. 52. § (1) bekezdés c) és d) pontjában foglalt kötelezettségek megszegésére, amely alapján megállapítható, hogy az azonnali hatályú felmondás bizalomvesztésen alapult. A II. rendű felperes munkaviszonyának megszüntetése a kötelezettségszegésekből eredő bizalomvesztés miatt történt, ezt az indokolás tartalma megerősítette.

Az alperes megjegyezte, hogy a hatályos Pp. rendelkezései alapján a fellebbezésnek nem kötelező tartalmi kelléke a gyakorolni kért felülbírálati jogkör megjelölése és annak indokolása, elegendő a fellebbező fél részéről csak a megsértett jogszabályhelyeket megjelölni. Ennek a fellebbezés teljes mértékben megfelel.

A fellebbezésben foglalt kérelmek fenntartása mellett azt az alperes kiegészítette, és a másodfokú eljárással kapcsolatosan előterjesztett felperesi költségigényt rendkívül aránytalannak és eltúlzottnak találta, ezért kérte annak mérséklését.

[41] A fellebbezés nem megalapozott.

[42] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[43] Az elsőfokú bíróság ítéletének a munkaviszony jogellenes megszüntetés jogkövetkezményeként I. és II. rendű felperes által többlet-végkielégítés címén előterjesztett keresetét elutasító rendelkezését fellebbezés nem érte. Az elsőfokú eljárásban lényeges eljárási szabálysértést nem történt, ezért az ítéltábla a Pp. 370. § (1) bekezdés alapján a felülbírálati jogkörét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta, és e körben az elsőfokú bíróság ítéletét nem érintette.

[44] A Pp. 346. § (4) bekezdés szerint az ítélet indokolása rögzíti a bíróság által a bizonyítási eljárás eredményeként a Pp. 279. § szerinti mérlegeléssel megállapított tényállást, amely azonban csak az adott ügy eldöntése szempontjából releváns tényekre terjed ki.

[45] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja alapján az alábbiak szerint egészíti ki:

[46] Az CÉG3 vételi szándéknyilatkozatában foglalt kérelemre a 2019. november 21. napján alperes részéről tanú4 által adott válasz megírásában részt vett a II. rendű felperes, megjelölte azokat a beruházásokat, amelyek az érintett pályaszakaszon történtek.

[47] tanú4 31 éve áll munkaviszonyban az alperesnél, 2003. októbertől az alperes (SZERVEZETI EGYSEG 2)nak szakértője, szakelőadója, aki felett a szakmai és munkáltatói jogkört az I. rendű felperes gyakorolta.

[48] A 2019. november 26. napján az CÉG3 képviselőivel történt egyeztetésen tanú4 próbálta azzal csökkenteni az árat, hogy kettő darab felújított kitérőt kivett az értékesített eszközökből, de ettől II. rendű felperes elzárkózott.

[49] törvényes képviselő1 2020. február 4. napján a gazdaságvédelmi vizsgálat lefolytatását kérelmező e-mail üzenetben ismertette az ügyet, és jelezte, hogy számára súlyos kötelezettségszegések sorára derült fény: információk elhallgatása, eljárási rendek be nem tartása, felettes vezetők tájékoztatásának elmaradása, etikai vétségek, összeférhetlenség gyanúja, munkáltatói kötelezettségek nem teljesítése stb. Közölte azt, hogy a csatolt dokumentumokból a kötelezettségszegések egy része már, mint munkáltatónak a tudomására jutott, a munkáltatói eljárásra, és ez alapján a munkáltató döntésére a következmények tekintetében az Mt. által biztosított 15 nap 2020. február 1-től megkezdődött. A vizsgálatához megküldte a munkaszerződéseket, munkaköri leírásokat, valamint az I. rendű felperes és Tanú3 összeférhetlenségi nyilatkozatait.

[50] Az CÉG3 mintegy 9 500 000 forint vételárat fizetett meg az alperesnek a perrel érintett értékesítési eljárásban.

[51] törvényes képviselő1 területi igazgató 2020. február 19. napján tanú4 területi pályalétesítményi szakértőt írásbeli figyelmeztetésben részesítette az Mt. 6. § (4) bekezdésben szereplő tájékoztatási és az Mt. 8. § (4) bekezdésében szereplő üzleti titok megőrzésére vonatkozó kötelezettség megszegése, valamint az általában elvárható szakértelemmel és gondossággal, a munkájára vonatkozó szabályok, előírások, utasítások és szokások szerinti munkavégzésre vonatkozó kötelezettség megszegése miatt. Ennek alapja, hogy tanú4 2019. szeptember 19-én és 2019. november 26-án a 32/2019. számú Utasítás 4.1. pontjába ütköző módon vett részt az CÉG3 képviselőivel folytatott tárgyalásokon, az első egyeztetésen ismertette az CÉG3 képviselőivel az iparvágány könyv szerinti értékét, annak érdekében, hogy ezt az adatot az CÉG3 fel tudja használni a CÉG4-vel folytatott tárgyalás során a vételár meghatározásában.

[52] törvényes képviselő1 területi igazgató Tanú3sal szemben írásbeli figyelmeztetést adott ki, az Mt. 6. § (2) és (4) bekezdés, valamint az Mt. 52. § (1) bekezdés b) pontja szerinti kötelezettségek megszegése miatt. Ennek alapjául az szolgált, hogy Tanú3 2019. szeptember

19-én és november 26-án a 32/2019. számú Utasítás 4.1. pontjába ütköző módon az alperes DHL-ben megjelölt vezető tudomása, engedélye nélkül részt vett a HELYSÉG1 állomásból kiágazó sajátcélú vasúti pálya felszámolása érdekében az CÉG3 képviselőivel folytatott tárgyalásokon, és erről a DHL alapján döntéshozatalra jogosult területi vezetőket, sem más érintett szervezetek illetékeseit nem tájékoztatta. A megbeszéléseken nem az alperes képviselőjében, hanem az iparvágány értékesítését követő bontás lehetséges kivitelezőjeként volt jelen.

[53] A kiegészített tényállás alkalmas volt a felülbírálatra.

[54] Az ítéltábla vizsgálta az elsőfokú bíróság által levont jogi következtetést, az I. rendű felperessel közölt azonnali hatályú felmondás és a II. rendű felperessel közölt felmondás jogszerűsége tekintetében és azt az alábbiakkal egészíti ki:

[55] Az alperes összeférhetlenség kezeléséről szóló 48/2019. (IX.6.) számú utasítása munkajogilag összeférhetetlennek minősít minden olyan további munkaviszonyt, illetve munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt, mely a munkavállaló munkavégzésével összeegyeztethetetlen, és ezáltal hátrányt okozhat az alperesnek (például többes munkaviszony azonos munkaidőben), így különösen a versenyhelyzetben lévő (konkurens), illetve ellenérdekű félnél történő munkavégzés, illetve munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony fennállása.

Az utasítás szerint amennyiben a munkáltatói jogkör gyakorlója az összeférhetlenség fennállását, illetőleg fenn nem állását egyértelműen nem tudja megállapítani, jogosult a Jogi Igazgatóság állásfoglalását kérni. A Jogi Igazgatóság az állásfoglalás soron kívüli, de legfeljebb 5 munkanapon belüli kiadására köteles. A munkáltató az összeférhetlenséget eredményező jogviszony létesítését megtilthatja, illetve a munkavállalót a jogviszony megszüntetésére kötelezheti, ha az a társaság jogos gazdasági érdekét veszélyezteti.

Az utasítás 4.1.4. pontja rendelkezik a jogkövetkezményekről. Amennyiben a munkavállaló bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget, valótlan tartalmú nyilatkozatot vagy bejelentést tesz, illetve jogosulatlanul tart fenn további munkaviszonyt, illetve egyéb jogviszonyt, a munkáltatói jogkör gyakorló – tekintettel az elkövetett cselekmény súlyára és a fokozatosság elvére – a KSZ szerinti jogkövetkezmények alkalmazására, végső esetben a munkaviszony azonnali hatályú felmondással történő megszüntetésére jogosult.

[56] A (ALPERES) Etikai Kódexe szerint a foglalkoztatásban összeférhetlenség alatt kell érteni minden lehetséges, munkavégzésre, vagy gazdasági társaságban tulajdonosi részesedés szerzésre irányuló olyan érdekütköztetést, amely a munkáltató gazdasági céljaival, üzleti szempontjaival nem egyeztethető össze, és amely nem a jogviszonyból fakad. Az Etikai Kódex rögzíti azt, hogy egyes konkrét feladatok teljesítése során is ki kell zárni az olyan helyzeteket, amelyek nem teszik lehetővé az elfogulatlan munkavégzést, ideértve a döntés-előkészítést, és a döntéshozatalt is.

[57] A 32/2019. számú utasítás (Értékesítési Szabályzat) tárgyi hatálya kiterjed haszon- és hulladék-anyagok értékesítésére; az elfekvő és felesleges általános és valamennyi vasúti szakanyag értékesítésére; felesleges tárgyi eszközök értékesítésére, árképzésekre (eladási árak meghatározására). A 4.1. szerint értékesítési eljárást csak a mindenkor hatályos DHL-ben megjelölt vezető engedélyével lehet indítani.

[58] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által rögzített indokok megismétlése nélkül a fellebbezésre tekintettel az alábbiakat emeli ki:

[59] Az I. rendű felperessel közölt azonnali hatályú felmondás elkészítése vonatkozásában megállapítható, hogy a munkáltatói jogkört gyakorló területi igazgató, törvényes képviselő 2020. február 4. napján maga úgy nyilatkozott a gazdaságvédelmi vizsgálat elrendelésére irányuló kérelmében, hogy tudomással bír az I. és II. rendű felperes, továbbá tanú4 és Tanú3 munkavállalók 2019. szeptember 19. napi és november 26. napi magatartásával kapcsolatos súlyos kötelezettségszegés körülményeiről. Ez alapján nem fogadható el, hogy utólag a munkáltatói jogkör gyakorló nyilatkozatát az alperes a nyilatkozó személy értelmezésétől eltérően kívánta a perben minősíteni. Amennyiben maga a munkáltatói jogkör gyakorló úgy értékelte a rendelkezésre álló adatokat az I. rendű felperes 2019. szeptember 19. és november 26. napi egyeztetésen való részvételét érintően, hogy az elégséges az Mt. szerinti jogkövetkezmények levonásához, úgy azt később – a perbeli érdeknek megfelelően – felülmérlegelni, átértelmezni nem lehet.

Szükséges megjegyezni azt is, hogy a felperesek fellebbezési ellenkérelmében kifejtett álláspontja helyes a tekintetben, hogy az alperes nagyvállalati viszonyai, helyzete nem menti ki a szubjektív határidő elmulasztását. Az alperes helyzetéből adódóan rendelkezik olyan humán- és egyéb erőforrással, amely a határidő megtartását kifejezetten segíti. Erre figyelemmel az ítéltábla teljes mértékben osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját az azonnali hatályú felmondás első indoka vonatkozásában az elkészítés megállapítását illetően.

[60] Az azonnali hatályú felmondás további indoka tekintetében szükséges utalni az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pont rendelkezésére. Az azonnali hatályú felmondásban a törvényi előírásnak a – világos és valós – indokolás akkor felel meg, ha a három együttes feltétel (lényeges kötelezettség, jelentős mértékű, legalább súlyosan gondatlan megszegése) teljesül. Bármelyik feltétel hiánya esetén az azonnali hatályú felmondás nem jogszerű. A perbeli azonnali hatályú felmondás indokolása ebből következően jogellenes, mivel nem bizonyított az I. rendű felperes terhére az a gazdaságvédelmi vizsgálat keretében feltárt körülmény, hogy az I. rendű felperes többségi tulajdonában álló CÉG 1 az I. rendű felperes szakmai és munkáltatói irányítása alatt álló pályalétesítményi osztályra beadott használatbavételi- és átalakítási tervek beosztottak általi jóváhagyása mennyiben minősül az I. rendű felperes osztályvezetői munkaköréből fakadó olyan lényeges kötelezettség, jelentős mértékű, legalább súlyosan gondatlan megszegésének, amely a szankciós munkaviszony megszüntetést megalapozta.

[61] Az ítéltábla osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját a tekintetben, hogy a gazdaságvédelmi vizsgálat során felmerült információ önmagában nem volt az azonnali hatályú felmondás jogszerű indoka. Az elsőfokú eljárásban az alperes ezen indok tekintetében a bizonyítási kötelezettségét – egyebek mellett – az összeférhetetlenségre vonatkozó szabályzat, valamint az etikai szabályzat előírásaira tekintettel kívánta teljesíteni. Ehhez képest nem fogadható el, hogy az alperes fellebbezésében utólagosan azt állította, nem összeférhetetlenség okán élt az azonnali hatályú felmondással.

[62] Az azonnali hatályú felmondás indokolásának jogszerűségével összefüggésben is irányadó az MK. 95. számú állásfoglalás, amely II. pontjában kimondja, hogy a törvényi követelménynek a felmondás indoklása abban az esetben felel meg, ha tartalmazza azokat a konkrét tényeket, illetve körülményeket is, amelyekre a munkáltató a felmondást alapította. Az alperesi azonnali hatályú felmondás általánosságban, közhelyszerűen hivatkozott arra, hogy az I. rendű felperestől osztályvezetőként nagyobb fokú gondosság, körültekintés, munkatársai irányába történő példamutatás volt elvárható, amelynek az I. rendű felperes nem felelt meg. Az alperesi intézkedés indokolása azonban ezt nem kötötte össze az I. rendű felperes terhére szóló konkrét, lényeges kötelezettség, jelentős mértékű, legalább súlyosan gondatlan, azaz minősített kötelezettségzegésével.

[63] Az ítéltábla a II. rendű felperessel közölt felmondás tekintetében kiemeli, hogy az MK 95. számú állásfoglalás I.a) pontja szerint a bíróság a munkáltató felmondása miatt indult munkaügyi jogvitában akkor is megállapítja a munkaviszony megszüntetésének jogellenességét, ha a munkáltató felmondásának indoka megfelel a valóságnak, de nem okszerű. A felmondási indok valóságát és okszerűségét az alperes volt köteles bizonyítani.

[64] Nem vitatott tény, hogy a II. rendű felperes 2019. szeptember 19-én és november 26. napján részt vett az CÉG3 képviselőivel folytatott egyeztetésen. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az CÉG3 2019. november 4. napján írásban közölt vételi szándéknyilatkozatára figyelemmel a 2019. november 26. napi egyeztetés idején az értékesítési eljárás már megindultnak volt tekinthető. A 32/2019. számú Utasítás 4.1. pont rendelkezése előírta a DHL szerint megjelölt vezető engedélyét, amellyel kapcsolatban nem vitatható, hogy azzal a II. rendű felperes nem rendelkezett. Ebben a részében a felmondás indoka valós. A törvény értelmében azonban a felmondási indoknak nem csak valósnak, hanem okszerűnek is kell lennie. Ez azt jelenti, hogy a felmondást csak olyan tényekkel lehet elfogadhatóan indokolni, amelyekből kitűnik, hogy a munkavállaló munkájára miért nincs szükség.

[65] Az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárás adataiból egyértelműen megállapítható, hogy a 2019. november 26. napi egyeztetés érdekében az CÉG3 tanú4t kereste meg, akinek jelzése alapján vett részt az egyeztetésen a II. rendű felperes. Az egyeztetés során II. rendű felperes által tanúsított magatartás lényeges, és kifejezetten az alperes érdekében álló volt. tanú4 2020. február 7. napi meghallgatásakor előadta, hogy a II. rendű felperes ezen az egyeztetésen elzárkózott az értékesítési eljárásban az alperes által hivatalosan közölt vételár csökkentésétől.

[66] Az ítéltábla azt is értékelte ezen felmondási indok okszerűsége tekintetében, hogy a II. rendű felperes jelenlétét alperes részéről kezdeményező és az egyeztetésen az iparvágány könyv szerinti értékét ismertető tanú4 csupán írásbeli figyelmeztetésben részesült. Ez a II. rendű felperes kötelezettségszegése értékelését is befolyásolja, és az elsőfokú bíróság végkövetkeztetését megalapozza a tekintetben, hogy az nem volt okszerű indok.

[67] Az ítéltábla a II. rendű felperessel közölt felmondás további indokai tekintetében teljes mértékben osztotta az elsőfokú bíróság jogkövetkeztetését, és nem találta helytállónak az alperes fellebbezésében előadottakat. A II. rendű felperes terhére az alperesi felmondásban Tanú3 személyével összefüggésben felhozott indokok okszerűsége vonatkozásában is szükséges volt értékelni azt, hogy az alperes Tanú3 munkavállalóval szemben az egyeztetéseken való részvétele miatt csupán írásbeli figyelmeztetést alkalmazott.

[68] Mindezek alapján az ítéltábla nem találta megalapozottnak az alperes fellebbezését az iránt, hogy a bíróság utasítsa el az I., valamint a II. rendű felperes keresetét.

[69] Az ítéltábla vizsgálta az alperes további fellebbezését, és kifejezetten az elsőfokú bíróság által az alperes terhére megállapított perköltség összegét.

[70] Az alperes nem vitatta az elsőfokú bíróság által a Pp. 512. § (2) bekezdés alapján megállapított pertárgyértéket. Az I. és II. rendű felperesek becsatolták a bírósághoz a jogi képviselővel létrejött megállapodást, és arra tekintettel terjesztették elő a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 2. § (1) bekezdés a.) pontjára hivatkozással a perköltség iránti igényüket, amelyet az alperes az elsőfokú eljárás során nem vitatott. A fellebbezésében a tárgyalások és a felperesi beadványok számára hivatkozással nem tartotta indokoltnak az elsőfokú bíróság által megítélt perköltséget.

[71] A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 2. § (2) bekezdése szerint a fél és az ügyvéd között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. Megállapítható, hogy az elsőfokú eljárás során a bíróság hat tárgyalást tartott (2020. október 5., december 7.; 2021. február 15., május 12., augusztus 30., szeptember 23.), amely tárgyalások időtartama változó volt, de akár 3,5 óra terjedelmű is. A felperesi beadványok száma és terjedelme mellett a felperesek jogi képviselőjének tevékenységét meghatározta az alperesi beadványok száma és terjedelme is. Az ítéltábla nem talált indokot arra, hogy az elsőfokú bíróság által I. és II. rendű felpereseknek megítélt perköltséget (ügyvédi költséget) mérsékelje. A per tárgya, annak értéke, az iratanyag terjedelme, a tárgyalások száma és időtartama alapján a felperesek perköltség iránti igénye nem volt eltúlzott.

[72] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására indokot nem talált, ezért azt a Pp. 383. § (2) bekezdés alapján helybenhagyta.

[73] Az ítéltábla a II. rendű felperes fellebbezési ellenkérelmében a Pp. 521. § (2) bekezdés rendelkezésére alapított kérelme tárgyában utal a hivatkozott rendelkezés utolsó fordulatra, amely szerint az elsőfokú tárgyalás berekesztését követően esedékessé vált követelés a fellebbezésben, míg a fellebbezés előterjesztését követően esedékessé vált követelés a másodfokú eljárásban érvényesíthető. A jogszabály szövegéből egyértelműen következik az, hogy az elsőfokú tárgyalás berekesztését követően esedékessé vált elmaradt jövedelem címén járó kártérítési igényt a felperes csak akkor érvényesítheti, ha az elsőfokú bíróság ítéletével szemben fellebbezést – csatlakozó fellebbezést – terjeszt elő. Az ítéltábla a fellebbezés kézbesítésével egyidejűleg felhívta a II. rendű felperest arra, hogy a fellebbezéshez ellenkérelmet, illetve csatlakozó fellebbezést nyújthat be, azonban a II. rendű felperes kizárólag ellenkérelmet terjesztett elő. Ez a jogintézmény csak a fellebbezésre adott nyilatkozat, tartalmát tekintve „ellenkérelem”, amelyben a fellebbezésben foglaltakat támadhatja, vitathatja, az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyása iránti kérelem mellett.

A II. rendű felperes - csatlakozó fellebbezés hiányában - az utóbb esedékessé váló kártérítési igényét a Pp. 521. § (4) bekezdés alapján az elévüli időben újabb munkaügyi perben érvényesítheti.

[74] Az ítéltábla a Pp. 364. § alapján alkalmazandó Pp. 82. § (1) bekezdés alapján kötelezte a fellebbezési eljárásban pervesztes alperest az I. és II. rendű felperes részére – a fellebbezéssel érintett 13 595 400 forint, illetve 8 794 274 forint pertárgyértékre is figyelemmel – a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 2. § (1) bekezdés a) pont alapján megjelölt perköltség megfizetésére. A másodfokú eljárási költséget a 2. § (2) bekezdés alapján mérsékelte, figyelemmel arra, hogy az I. és II. rendű felperesek jogi képviselője egy beadványt - fellebbezési ellenkérelmet - terjesztett elő és az ítéltábla a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el.

[75] A 2017. évi CXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdés d) pontja alapján az eljárásban a feleket tárgyi költségjeljegyzési jog illette meg. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdés alapján az állam által előlegezett fellebbezési illeték a pertárgyérték (I. rendű felperes esetében 13 595 400 forint, a II. rendű felperes esetében 8 794 274 forint) 8%-a, azaz az I. rendű felperes esetében 1 087 632 forint, míg a II. rendű felperes esetében 703 542 forint, amelynek megfizetésére a pervesztes alperes köteles a Pp. 83. § (2) bekezdés, a Pp. 101. § (1) bekezdés és a 102. § (1) bekezdésben foglalt rendelkezések szerint.

Dr. Veszprémi Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Paulik Andrea s. k. előadó bíró,
Dr. Tass Edina s. k. bíró